

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з курсу «Історія українського козацтва»
для студентів III курсу
спеціальності 032 «Історія та археологія»

1. Предмет і завдання курсу.
2. Українське козацтво в документальних джерелах.
3. Історичні передумови виникнення українського козацтва.
4. Історичні попередники та європейські аналоги українського козацтва.
5. Проблема походження українського козацтва в історіографії.
6. Джерела формування козацтва.
7. Перші письмові свідчення про українських козаків.
8. Етимологія поняття «козак».
9. Характер занять і розселення козаків у XV – XVI ст.
10. Формування станових ознак та самосвідомості українського козацтва (XV – сер. XVII ст.).
11. Виникнення та організація реєстрового козацтва (XV – сер. XVII ст.).
12. Виникнення Запорозької Січі як військово-політичного центру українського козацтва.
13. Особливості воєнного та адміністративно-територіального устрою Війська Запорозького (до сер. XVII ст.).
14. Військові традиції запорозьких козаків (до сер. XVII ст.).
15. Військові клейноди козаків.
16. Роль прикордонних місцевих урядовців і старост у консолідації та розбудові українського козацтва (XVI – XVII ст.).
17. Становлення системи політичних і моральних цінностей козацького стану.
18. Релігія і церква в житті українського козацтва.
19. Особливості життя та побуту запорозьких козаків.
20. Військові походи українського козацтва у XV – XVII ст.
21. Перші ватажки – гетьмани козацького війська.
22. Воєнне мистецтво гетьмана П. Сагайдачного.
23. Козацькі війни кінця XVI ст. (К. Косинський, С. Наливайко).
24. Козацькі війни 20-30-х рр. XVII ст.
25. Запорозька Січ у період Хмельниччини.
26. Українське козацтво в роки Національної революції (1648–1676 рр.).
27. Феномен масового покозачення українців у період Національно-визвольної війни сер. XVII ст.
28. Козацька модель Української держави Богдана Хмельницького.

29. Органи влади та формування полково-сотенного устрою Гетьманату в II пол. XVII ст.
30. Виникнення та розвиток ідеї козацького автономізму (кінець XVI – XVII ст.).
31. Українське козацтво в системі міжнародних відносин (сер. XVII – поч. XVIII ст.).
32. Соціально-економічна модель Козацької держави XVII ст.
33. Запорозька Чортотлицька Січ у II пол. на поч. XVIII ст.
34. Об'єднавчі ініціативи козацтва в останній чверті XVII ст.
35. Запорозькі Січі (Кам'янська, Олешківська) під протекцією Кримського ханства (1709 – 1734 рр.).
36. Боротьба козацтва за незалежність України та крах його об'єднавчих планів (І. Мазепа, П. Орлик, Петрик).
37. «Конституція» П. Орлика – символ козацької державності.
38. Українське козацьке військо в період Північної війни 1700–1721 рр.
39. Українське козацтво в умовах імперських організаційно-інкорпоративних реформ 20-40-х рр. XVIII ст.
40. Відновлення Запорозької (Нової) Січі та особливості її устрою.
41. Задунайська Січ (1775–1828 рр.): генеза, устрій, особливості.
42. Виникнення та еволюція Слобідського козацтва у XVII – XVIII ст.
43. Становище козацтва в умовах «освіченого» Гетьманату К. Розумовського та його повної інкорпорації до складу Російської імперії.
44. Остаточна ліквідація Запорозької Січі: причини, наслідки.
45. Козацькі традиції Правобережної України у XVIII ст. (гайдамацький рух, Коліївщина).
46. Українське козацтво на службі в Австрійській імперії (1785–1812 рр.).
47. Дунайське козацьке військо (1828–1869 рр.).
48. Чорноморське козацьке військо (1788–1860 рр.).
49. Азовське козацьке військо (1832–1866 рр.).
50. Бузьке козацьке військо (1785–1798; 1803–1817 рр.).
51. Кубанське козацтво (1792–початок XXI ст.).
52. Українське козацтво в XIX ст.
53. «Вільне козацтво» в Українській революції 1917–1920 рр.
54. Відродження козацтва в незалежній Україні.
55. Участь сучасного козацтва в суспільно-політичному житті Української
56. держави.
57. Козацька геральдика і її традиції в Україні.
58. Політична свідомість та культура українського козацтва (XVI – XVIII ст.).
59. Військова символіка та традиції українського козацтва.

60. Козацьке історіописання (літописи, історичні збірники, діаріуші).

61. Державна політика незалежної України щодо відродження українського козацтва.

62.